

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>Kā iesniegt lietu tiesā Kā iesniegt lietu tiesā

Lietuva

1 Vai man noteikti ir jāvēlējas tiesā vai arī pastāv citas alternatīvas?

Lietuvas Republikas tiesību aktos ir paredzētas vairākas strīdu alternatīvas izšķiršanas iespējas. Lietuvā 2012. gadā stājās spēkā pārstrādāts Likums par komercšķīrējtiesām (*Komercinio arbitražo įstatymas*). Likums attiecas uz šķīrējtiesas procesiem Lietuvas Republikas teritorijā neatkarīgi no strīdā iesaistīto pušu pilsonības vai valstspiederības, neatkarīgi no tā, vai tās ir fiziskas vai juridiskas personas, un neatkarīgi no tā, vai šķīrējtiesas procesu organizē pastāvīga šķīrējtiesas struktūra vai pēc vajadzības. Šķīrējtiesa ir valsts tiesām līdzvērtīga alternatīva. Tā sniedz atzinumu, lai ātri un ērti atrisinātu lielāko daļu ar uzņēmējdarbību saistītu strīdu, vērstoties pie neatkarīgām, autoritatīvām un cienjamām privātpersonām, kuras ir pieņemamas abām pusēm, nevis tiesnešiem. Šķīrējtiesas procesa pusēm ir lielāka brīvība vienoties par noteikumiem, ar kuriem regulē šķīrējtiesas procesu. Šķīrējtiesa var atrasties jebkurā vietā, kas ir ērta strīdā iesaistītajām pusēm, un brīvi izvēlēties procesa valodu un lēmuma formu u. c. Elektroniskus šķīrējtiesas līgumus uzskata par rakstiskiem līgumiem.

2008. gadā tika pieņemts Likums par samierināšanas starpniecību civiltiesiskos strīdos (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). Samierināšanas starpniecība civiltiesiskos strīdos (saukta arī par mediāciju) ir strīda izšķiršana draudzīgā veidā, iesaistot objektīvu trešās personas samierināšanas starpnieku (mediatoru). Likumā ir noteikts, ka mediāciju var izmantot, lai risinātu civiltiesiskus strīdus (t. i., strīdus saistībā ar ģimeni un citām lietām), kurus var izskatīt tiesā civilprocesa ietvaros. Puses var izmantot šo strīda risināšanas iespēju gan pirms vēšanās tiesā (mediācija ārpus tiesas procesā), gan pēc tiesvedības uzsākšanas (mediācija tiesā). Jāatzīmē, ka, sākot mediācijas procesu, tiek pārtraukts prasības noilguma termiņš. Tādējādi, pat ja neizdodas panākt mierlīgumu, pusēm joprojām ir tiesības vērsties tiesā. Mediācija tiesā ir bez maksas. Turklāt, ja persona izvēlas atrisināt strīdu civillietā, izmantojot mediāciju tiesā, tiek ietaupīts ievērojams laiks un pūliņi salīdzinājumā ar tiesvedību, kā arī nauda, jo gadījumā, ja mediācijas procedūra beidzas ar savstarpēju vienošanos, 75 % samaksātās tiesas nodevas tiek atļidzināti. Strīda atrisināšana, izmantojot mediāciju tiesā, garantē konfidencialitāti, turklāt puse var atteikties no mediācijas tiesā, nenorādot iemeslus.

Strīdu risināšanu ārpus tiesas saistībā ar patērētāju līgumiem regulē ar Likumu par patērētāju tiesību aizsardzību (*Vartotojų teisių apsaugos įstatymas*), kas stājās spēkā 2007. gadā un paredz alternatīvu tiesvedībai, tostarp procesa noteikumus un institucionālo struktūru. Struktūras, kas iesaistās strīdu alternatīvā izšķiršanā Lietuvā, ir Valsts Patērētāju tiesību aizsardzības pārvalde (*Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba*), Sakaru pārvaldes iestāde (*Ryšių reguliavimo tarnyba*) un citas iestādes, kas risina strīdus atsevišķās nozarēs (Sakaru pārvaldes iestāde izskata strīdus elektronisko sakaru un pasta un kurjerpasta pakalpojumu jomā, Lietuvas Banka (*Lietuvos bankas*) izskata patērētāju strīdus ar finanšu pakalpojumu sniedzējiem u. c.). Strīdu alternatīvas izšķiršanas procesā patērētāji var izmantot juridisko palīdzību, taču izdevumi par juridisko palīdzību netiek atļidzināti. Valsts garantēta primārā un sekundārā juridiskā palīdzība tiek sniegta tiem patērētājiem, kuri atbilst tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem. Pieteikums strīdu alternatīvas izšķiršanas struktūrai ne vienmēr nozīmē, ka tiek pārtraukts noilguma termiņš. Tādēļ, ņemot vērā salīdzinoši garos termiņus patērētāju strīdu atrisināšanai un īsus noilguma termiņus atsevišķām prasībām, ir liels risks pārsniegt noilguma termiņu.

2 Vai pastāv kāds laika ierobežojums, lai vērstos tiesā?

Vispārējais noilguma termiņš ir 10 gadi.

Lietuvas tiesību aktos noteiktu veidu prasībām ir paredzēts īsāks noilguma termiņš.

Īsāku viena mēneša noilguma termiņu piemēro prasībām, kas izriet no iepirkuma procedūru rezultātiem.

Īsāku trīs mēnešu noilguma termiņu piemēro prasībām, kurās jāpieņem lēmumi par juridisku personu struktūru atzīšanu par spēkā neesošām.

Īsāku sešu mēnešu noilguma termiņu piemēro:

- 1) prasībām saistībā ar maksājumu saistību izpildi (naudas sods, nokavēti maksājuma procenti);
- 2) prasībām saistībā ar pārdotu preču defektiem.

Īsāku sešu mēnešu noilguma termiņu piemēro prasībām, kas izriet no pārvadātāju uzņēmumu attiecībām ar klientiem saistībā ar sūtījumiem no Lietuvas, savukārt viena gada noilguma termiņu piemēro sūtījumiem no ārvalstīm.

Īsāku viena gada noilguma termiņu piemēro apdrošināšanas prasībām.

Īsāku trīs gadu noilguma termiņu piemēro prasībām par zaudējumu atļidzināšanu, tostarp zaudējumiem saistībā ar neatbilstīgu produktu kvalitāti.

Īsāku piecu gadu noilguma termiņu piemēro prasībām par kavētiem procentu un citiem periodiskiem maksājumiem.

Īsāku noilguma termiņu piemēro prasībām par veikto darbu kvalitāti.

Prasībām saistībā ar kravas, pasažieru un bagāžas pārvadājumiem piemēro noilguma termiņus, kas noteikti konkrētiem transporta veidiem piemērojamos tiesību aktos (likumos).

3 Vai man jāvēlējas šīs dalībvalsts tiesā?

Strīdus par līgumsaistībām regulē ar tiesību aktiem, kurus izvēlas iesaistītās puses, par to vienojoties. Ja puses ir izvēlējušās Lietuvas Republikas tiesību aktus, tās var aizstāvēt savas likumīgās intereses Lietuvā tiesā. Šādu pušu vienošanos var izklāstīt līgumā vai noteikt, ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus. Puses var vienoties, ka ar noteiktas valsts tiesību aktiem tiek regulēts viss līgums vai atsevišķa(-s) tā daļa(-s). Ja puses nolemj, ka līgumam ir būtu jāpiemēro citas valsts tiesību akti, šo faktu nevar izmantot kā pamatu neievērot obligātus noteikumus, kuri piemērojami Lietuvā vai jebkurā citā valstī un kurus nevar mainīt vai atcelt ar pušu vienošanos.

Ja puses nenorāda, kādus tiesību aktus būtu jāpiemēro līgumam, tiek izmantoti tās valsts tiesību akti, ar kuru līgumsaistībām ir visciešākā saikne. Ir pieņemts, ka līgumsaistībām ir visciešākā saikne ar valsti, kuras teritorijā:

- 1) atrodas tās puses pastāvīgā dzīvesvieta vai galvenā mītne, kurai jāievēro līgumam visraksturīgākais nosacījums. Ja pienākums ir ciešāk saistīts ar tās valsts tiesību aktiem, kurā atrodas attiecīgās puses uzņēmums, tiek piemēroti konkrētās valsts tiesību akti;
- 2) atrodas nekustamais īpašums, ja līguma priekšmets ir tiesības uz nekustamo īpašumu vai tā izmantošanu;
- 3) pārvadāšanas līguma slēgšanas brīdī atradies uzņēmuma galvenais birojs, ja pārvadātāja galvenais birojs atrodas tajā pašā valstī, kurā krava ir iekrauta, kurā ir reģistrēta nosūtītāja juridiskā adrese vai no kuras krava ir izsūtīta.

Šķīrējtiesas līgumus regulē ar tiesību aktiem, kas piemērojami galvenajam līgumam. Ja galvenais līgums ir nederīgs, tiek piemēroti tās vietas tiesību akti, kurā noslēgts šķīrējtiesas līgums; ja to nav iespējams noteikt, tiek piemēroti šķīrējtiesas valsts tiesību akti.

Pušu tiesības un pienākumus saistībā ar kaitējumu pēc kaitējuma skartās puses izvēles regulē ar tās valsts tiesību aktiem, kurā veikta attiecīgā darbība vai konstatēti citi apstākļi, kuru rezultātā radies kaitējums, vai ar tās valsts tiesību aktiem, kurā nodarīts kaitējums.

Tiesisko režīmu, kas reglamentē laulāto mantiskās attiecības, nosaka ar tās valsts tiesību aktiem, kurā atrodas laulāto pastāvīgā dzīvesvieta. Ja laulāto pastāvīgās dzīvesvietas ir dažādās valstīs, tiek piemēroti tās valsts tiesību akti, kuras valstspiederīgie ir abi laulātie. Ja laulātajiem ir atšķirīga valstspiederība un nekad nav bijusi kopīga pastāvīga dzīvesvieta, tiek piemēroti tās valsts tiesību akti, kurā laulība ir noslēgta. Tiesisko režīmu, kas reglamentē laulāto mantiskās attiecības saskaņā ar līgumu, nosaka laulātie līgumā, norādot valsti, kuras tiesību akti tiek piemēroti. Šajā gadījumā laulātie var izvēlēties tās valsts tiesību aktus, kurā atrodas vai atradīsies viņu pastāvīgā dzīvesvieta, tās valsts tiesību aktus, kurā noslēgta viņu laulība, vai tās valsts tiesību aktus, kuras valstspiederīgais ir viens no laulātajiem. Laulības līgums attiecībā uz ģimēnim piemērojamiem tiesību aktiem ir spēkā tik ilgi, kamēr tas atbilst izvēlētajām valsts tiesību aktiem vai tās valsts tiesību aktiem, kurā līgums ir noslēgts.

4 Ja jā, tad kurā šīs dalībvalsts tiesā man jāvērsos, ja ņem vērā manu dzīvesvietu un otras puses dzīvesvietu, vai citus ar strīdu saistītus apstākļus?

Jurisdikcijas noteikumi ir izklāstīti Civilprocesa kodeksa (*Civilinio proceso kodeksas*) 29.–30. pantā. Prasību tiesā var celt pēc atbildētāja dzīvesvietas.

Prasība pret juridisku personu būtu jāceļ pēc tās juridiskās adreses, kas norādīta juridisko personu reģistrā. Ja atbildētāja puse ir valsts vai pašvaldība, prasība būtu jāceļ pēc tās struktūras juridiskās adreses, kas pārstāv valsti vai pašvaldību.

Prasību pret atbildētāju, kura dzīvesvieta nav zināma, var celt pēc personas īpašuma atrašanās vietas vai pēdējās zināmās dzīvesvietas. Prasību pret atbildētāju, kura dzīvesvieta nav Lietuvas Republikā, var celt pēc personas īpašuma atrašanās vietas vai pēdējās zināmās dzīvesvietas Lietuvas Republikā.

Prasību saistībā ar juridiskas iestādes filiāles darbībām var celt arī pēc attiecīgās filiāles juridiskās adreses.

Prasību par alimentu maksāšanu un paternitātes noteikšanu var celt arī pēc prasītājas puses dzīvesvietas adreses. Prasību atlīdzināt kaitējumu personas veselībai, tostarp par personas nāvi, var celt pēc prasītājas puses dzīvesvietas vai vietas, kur nodarīts kaitējums. Prasību atlīdzināt kaitējumu personas īpašumam var celt pēc prasītājas puses dzīvesvietas (juridiskās adreses) vai vietas, kur nodarīts kaitējums.

Prasību saistībā ar vienošanos/līgumu, kurā norādīta izpildes vieta, var celt arī pēc izpildes vietas, kas minēta vienošanās dokumentā/līgumā.

Prasību saistībā ar rīcību aizbildņa, aizgādņa vai īpašuma pārvaldītāja statusā var celt arī pēc aizbildņa, aizgādņa vai īpašuma pārvaldītāja dzīvesvietas (juridiskās adreses).

Prasību saistībā ar patērētāju līgumiem var celt arī pēc patērētāja dzīvesvietas.

Prasītājai pusei ir tiesības izvēlēties tiesu, ja piekritība konkrētā lietā ir vairākām tiesām.

Prasības saistībā ar lietu tiesībām uz nekustamo īpašumu, nekustamā īpašuma izmantošanu, izņemot laulāto mantisko attiecību izbeigšanas pieteikumus šķiršanās lietās, kā arī saistībā ar nekustamā īpašuma apķīlāšanas rīkojuma atcelšanu ietilpst tās tiesas jurisdikcijā, kas atrodas vietā, kur ir nekustamais īpašums vai tā lielākā daļa.

Mantiniekiem celtas kreditoru prasības attiecībā uz mantojumu ietilpst tās tiesas jurisdikcijā, kas atrodas vietā, kur ir mantojums vai tā lielākā daļa.

5 Kurā šīs dalībvalsts tiesā man būtu jāvērsos, ja ņem vērā lietas raksturu, kā arī iespējamo prasījuma mantisko apmēru?

Visas civillietas izskata rajona tiesas kā pirmās instances tiesas, izņemot lietas, kuras izskata apgabaltiesas vai Viļņas Apgabaltiesa.

Apgabaltiesas kā pirmās instances tiesas uzskata šādas civillietas:

- 1) kopš 2013. gada 4. aprīļa prasības, kas ietver prasījumus, kuri pārsniedz LTL 150 000, izņemot lietas saistībā ar ģimenes un darba attiecībām un lietas saistībā ar morālā kaitējuma atlīdzināšanu;
- 2) lietas saistībā ar tiesiskajām attiecībām ar īpašumu nesaisītu autortiesību jomā;
- 3) lietas saistībā ar tiesiskajām attiecībām civillietās par publiskajiem iepirkumiem;
- 4) lietas saistībā ar bankrotu vai pārstrukturēšanu, izņemot lietas, kas saistītas ar fizisku personu maksātnespēju;
- 5) lietas, kurās viena no pusēm ir ārvalsts;
- 6) lietas, kas balstītas uz prasījumiem saistībā ar daļu (kapitāla, procentu) obligātu pārdošanu;
- 7) lietas, kas balstītas uz prasījumiem saistībā ar juridiskas personas darbības izmeklēšanu;
- 8) lietas saistībā ar materiālā un morālā kaitējuma atlīdzināšanu, kas izriet no garantētu pacientu tiesību pārkāpumiem;
- 9) citas civillietas, kas saskaņā ar konkrētiem tiesību aktiem jāizskata apgabaltiesām kā pirmās instances tiesām.

Šādas lietas izskata tikai Viļņas Apgabaltiesa kā pirmās instances tiesa:

- 1) lietas saistībā ar strīdiem, kas minēti *Likumā par patentiem (Lietuvos Respublikos patentų įstatymas)*;
- 2) lietas saistībā ar strīdiem, kas minēti *Likumā par preču zīmēm (Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas)*;
- 3) lietas saistībā ar Lietuvas Republikā dzīvojošu Lietuvas pilsoņu adopciju, ja adopcijai piesakās citu valstu valstspiederīgie;
- 4) citas civillietas, kas ietilpst Viļņas Apgabaltiesas kā pirmās instances tiesas ekskluzīvā jurisdikcijā saskaņā ar konkrētiem tiesību aktiem.

6 Vai es pats(-) varu iesniegt prasības pieteikumu tiesā, vai arī ir nepieciešams starpnieks, piemēram, jurists?

Personas var iesniegt tiesā prasību pašas vai ar pārstāvju starpniecību. Personas dalība tiesas sēdē neliedz personai tiesības izmantot pārstāvi attiecīgajā procesā. Ir pieņemami, ka tiesas sēdi apmeklē pārstāvis tās personas vārdā, kuru tas pārstāv, ja vien tiesa neuzskata, ka jāierodas arī personai, kura tiek pārstāvēta.

Advokāts personai ir nepieciešams lietās, kas minētas Civilprocesa kodeksā un *Civilkodeksā (Civilinis kodeksas)*, piemēram, ja tiesa izskata lietu, kas saistīta ar personu, kura atzīta par tiesībnespējīgu, attiecīgajai personai ir nepieciešams advokāts.

7 Tieši pie kā man jāvērsos, lai uzsāktu tiesas lietu: reģistrācijas birojā, pie tiesas darbinieka kancelejā, vai kādā citā iestādē?

Personām, kuras vēlas iesniegt tiesā dokumentus vai saņemt dokumentus no tās, ir jāsazinās ar tiesas kanceleju, kas izskaidros dokumentu iesniegšanas, saņemšanas vai atdošanas procedūru. [Tiesu kontakti](#)

Kopš e-pakalpojumu portāla e.teismas.lt atklāšanas 2013. gada 1. jūlijā [tiešsaistē](#) ir iespējams iesniegt lietas dokumentāciju, sekot līdzi procedūrai, samaksāt tiesas nodevas un saņemt citus pakalpojumus.

Attiecībā uz konsekvēntas lietu izskatīšanas nodrošināšanu ar lēmumu ir noteikts, ka kopš 2014. gada 1. janvāra lietām, kuras elektroniski apstrādā zemākas instances tiesas un pēc tam nodod apelācijas un kasācijas tiesām, arī jābūt apstrādātām elektroniski.

8 Kādā valodā prasības pieteikumu var iesniegt? Vai to var darīt mutiski, vai arī tam jābūt rakstveidā? Vai prasības pieteikumu var nosūtīt pa faksu vai e-pastu?

Personām, kuras piedalās lietā, ir jāiesniedz procesuālo dokumentu oriģināleksemplāri. Turklāt drukāti procesuālie dokumenti tiesai ir jāsaņem noteiktā eksemplāru skaitā: viens eksemplārs katrai pretējai pusei (lietās, kurās ir vairāki atbildētāji vai prasītāji, viens eksemplārs katram, vai, ja ar lietu saistīto procesuālo dokumentu saņemšanai ir pilnvarots pārstāvis, tikai viens eksemplārs attiecīgā pārstāvim vai pilnvarotai personai) un trešām personām, izņemot gadījumus, kad procesuālais dokuments ir iesniegts, izmantojot elektronisko sakaru līdzekļus. Procesuālo dokumentu pielikumi ir jāiesniedz tādā pašā eksemplāru skaitā kā procesuālie dokumenti, izņemot gadījumus, kad tie ir iesniegti, izmantojot elektronisko sakaru līdzekļus, vai tiesa ir atļāvusi neiesniegt pusēm pielikumus to lielā skaita dēļ.

Visi procesuālie dokumenti un to pielikumi ir jāiesniedz tiesā valsts valodā. Ja procesā iesaistītās puses, kurām jāiesniedz procesuālie dokumenti, neprot valsts valodu, tiesai ir jāsaņem šādu dokumentu tulkojumi tādā valodā, kādu puses saprot. Ja iesniegtie dokumenti jātulko svešvalodā, pusēm ir jāiesniedz atbilstoši apliecināti tulkojumi.

Prasību var ierosināt elektroniski Lietuvas tiesu elektronisko pakalpojumu portālā <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>, kam var piekļūt Valsts Tiesu administrācijas (*Teismų administracija*) tīmekļa vietnē: <http://www.teismai.lt/>.

9 Lai ceļtu prasību, ir jāaizpilda kādas Tpašas veidlapas? Ja nav, kā lai es izklāstu savu prasījumu? Vai ir kādi Tpaši elementi, kas ir ietverami iesniedzamajos dokumentos?

Elektronisku prasības veidlapu var aizpildīt Lietuvas tiesu elektronisko pakalpojumu portālā <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>.

Jebkurai tiesā ierosinātai prasībai ir jāatbilst vispārējām prasībām, kas piemērojamas procesuālo dokumentu saturam (Civilprocesa kodeksa 111. pants).

Procesuālie dokumenti jāiesniedz tiesā rakstveidā. Katrā procesa puses procesuālajā dokumentā ir jānorāda:

- 1) tās tiesas nosaukums, kurā procesuālais dokuments tiek iesniegts;
- 2) procesa pušu procesuālais statuss, vārdi, uzvārdi, personas kodi (ja tie ir zināmi) un dzīvesvieta; pieteikuma iesniedzējam zināmas citu procesa pušu adreses procesuālo dokumentu iesniegšanai; ja procesa puse vai viena no tām ir juridiska persona, procesa pušu pilns nosaukums, juridiskā adrese un citas pieteikuma iesniedzējam zināmas adreses procesuālo dokumentu iesniegšanai, kodi, norēķinu kontu numuri (ja zināmi) un kredītiestāžu informācija (ja zināma);
- 3) metode, kas izmantojama, lai izsniegtu pusei procesuālos dokumentus, un pasta adrese korespondencei, ja tā atšķiras no dzīvesvietas vai darbījumbūvniecības vietas;
- 4) procesuālā dokumenta būtība un priekšmets;
- 5) apstākļi, kuri pamato procesuālā dokumenta priekšmetu, un pierādījumi, kas apstiprina šos apstākļus;
- 6) iesniegtajam procesuālajam dokumentam ir jāpievieno pielikumi;
- 7) procesuālā dokumenta iesniedzēja personiskais paraksts un datums, kurā dokuments ir izstrādāts.

Procesā iesaistītai personai, kura pamato procesuālo dokumentu ar interpretācijas normu, ko pieņēmusi starptautiska tiesa vai ārvalstu tiesa, ir jāiesniedz tās tiesas lēmuma kopija, kas noteikusi šo normu, un atbilstoši apliecināts lēmuma tulkojums valsts valodā.

Procesuālā dokumentā, ko tiesā iesniedzis pārstāvis, ir jāiekļauj 2. un 3. punktā iepriekš minētā informācija par pārstāvi, un tam jāpievieno dokuments, kas apliecina pārstāvja tiesības un pienākumus, ja šāds dokuments vēl nav iesniegts vai ir beidzies lietā iekļautās pilnvaras derīguma termiņš.

Ja procesa puse nevar parakstīt procesuālo dokumentu, tas ir jāparaksta attiecīgās puses pilnvarotai personai, norādot iemeslu, kādēļ puse nevar parakstīt iesniegto dokumentu pati.

Civilprocesa kodeksa 135. pantā ir noteikts, ka prasības pieteikumā ir jāiekļauj šāda informācija:

- 1) prasības apmērs, ja prasībai ir jānosaka vērtība;
- 2) apstākļi, uz kuriem prasītājs balsta savu prasību (prasības faktiskais pamatojums);
- 3) pierādījumi, kas apliecina prasītāja izklāstītos apstākļus, liecinieku dzīvesvietas un citu pierādījumu atrašanās vieta;
- 4) prasītāja mērķis (prasības pieteikuma priekšmets);
- 5) prasītāja viedoklis attiecībā uz iespēju, ka spriedums tiek pasludināts bez atbildētāja klātbūtnes, ja nav sniegta atbilde uz prasību vai sākotnējo procesuālo dokumentu;
- 6) informācija par to, vai lietā tiks izmantots advokāts. Ja tā, būtu jānorāda advokāta vārds, uzvārds un biroja adrese;
- 7) prasītāja viedoklis attiecībā uz iespēju noslēgt izlīguma vienošanos, ja prasītājs vēlas piedāvāt šādu iespēju.

Prasības pieteikumam ir jāpievieno dokumenti vai citi pierādījumi, uz kuriem prasītājs balsta savu prasību, tiesas nodevas samaksas apliecinājums un pieprasījumi iegūt pierādījumus, kurus prasītājs nevar iesniegt, norādot attiecīgo iemeslu.

10 Vai man ir jāmaksā tiesas izdevumi? Ja, jā, – kad? Vai man jāapmaksā advokāts no prasības iesniegšanas brīža?

Prasības pieteikumam jāpievieno visi dokumenti, kas pamato prasību, un tiesas nodevas samaksas apliecinājums. Tiesas nodeva morālu prasījumu gadījumā ir LTL 100. Finansiālu strīdu gadījumā tiesas nodeva ir procentuālā daļa no prasītās summas saskaņā ar konkrētiem tiesību aktiem: 3 % un vismaz LTL 50 par prasībām līdz LTL 100 000; LTL 3 000 un 2 % no prasītās summas par prasībām, kas pārsniedz LTL 100 000 un nepārsniedz LTL 300 000; LTL 7 000 un 1 % no prasītās summas par prasībām, kas pārsniedz LTL 300 000. Tiesas nodevas kopējais apmērs finansiālu strīdu gadījumā nedrīkst pārsniegt LTL 30 000.

Konkrētos tiesību aktos ir paredzētas lietas, kurās prasītāji ir atbrīvoti no tiesas nodevas. Turklāt tiesa var daļēji atbrīvot pusi no tiesas nodevas vai atlikt tās maksājumu, līdz tiek pieņemts lēmums, ņemot vērā personas finansiālo stāvokli. Jebkurš pieprasījums atbrīvot no tiesas nodevas samaksas vai atlikt tās maksājumu ir jāpamato, un tam jāpievieno personas finansiālā stāvokļa apliecinājums.

Dokumentāra procesa gadījumā maksājama tiesas nodeva ir puse no nodevas par prasību, bet ne mazāk kā LTL 20.

Atsevišķām pārsūdzībām netiek piemērota tiesas nodeva, izņemot atsevišķas pārsūdzības, kurās tiek pieprasīts piemērot pagaidu pasākumus, par kurām tiesas nodeva ir LTL 100.

Ja procesuālie dokumenti vai šādu dokumentu pielikumi tiek iesniegti tiesā, izmantojot tikai elektronisko sakaru līdzekļus, maksājama tiesas nodeva atbilst 75 % no nodevas, kas maksājama par attiecīgo procesuālo dokumentu, taču tā nevar būt mazāka par LTL 10.

Klientam par juridisko pakalpojumu sniegšanu ir jāvienojas ar savu advokātu, advokātiem vai profesionālu advokātu apvienību, parakstot vienošanos. Pusei ir jāmaksā atlīdzība par sniegtajiem juridiskajiem pakalpojumiem saskaņā ar vienošanos. Puses var brīvi vienoties par maksājuma termiņu pēc saviem ieskatiem.

11 Vai ir iespējams saņemt juridisko palīdzību?

Likumā par valsts garantēto juridisko palīdzību (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) ir garantēta primārās un sekundārās juridiskās palīdzības sniegšana saskaņā ar noteikto kārtību.

Primārā juridiskā palīdzība tiek sniegta Lietuvas Republikas un citu ES dalībvalstu valstspiederīgajiem, personām, kuras likumīgi uzturas Lietuvas Republikā vai citās ES dalībvalstīs, kā arī personām, kurām ir tiesības uz šādu palīdzību saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, kurus parakstījusi Lietuvas Republika. Primārā palīdzība ir jāsniedz nekavējoties. Ja tas nav iespējams, jūs informēs, kad tā tiks apstiprināta, kam ir jānotiek ne vēlāk kā piecas dienas pēc pieteikuma iesniegšanas. Pašvaldības ierēdņi un darbinieki, advokāti vai valsts aģentūru speciālisti, ar kuriem pašvaldība ir noslēgusi līgumu, sniegs individuālas konsultācijas par jūsu strīda alternatīvu izšķiršanu, informēs par tiesu sistēmu, likumiem un citiem tiesību aktiem un palīdzēs izstrādāt izlīguma vienošanos vai aizpildīt pieteikumu sekundārās palīdzības saņemšanai. Primāro juridisko palīdzību var atteikt, ja pieteikuma iesniedzēja prasība ir acīmredzami nepamatota, pieteikuma iesniedzējs jau ir saņēmis plašu konsultāciju par konkrēto jautājumu, ir skaidrs, ka persona var saņemt jurista konsultāciju bez valsts sniegtas juridiskās palīdzības saskaņā ar likumu, vai pieteikums neattiecas uz pašas personas tiesībām un likumīgajām interesēm, izņemot pārstāvības gadījumus, kas izklāstīti likumā.

Sekundāro juridisko palīdzību var saņemt tās pašas personas, taču šādas palīdzības piešķiršana ir atkarīga no personas kopējiem ienākumiem.

Sekundāro juridisko palīdzību var piešķirt jebkurai personai, kura dzīvo Lietuvas Republikā un kuras līdzekļi un gada ienākumi nepārsniedz valdības noteikto līmeni attiecībā uz juridiskās palīdzības piešķiršanu. Līdzekļus un ienākumus iedala I un II līmenī: I līmenī valsts sedz sekundārās juridiskās palīdzības izdevumus 100 % apmērā, savukārt II līmenī valsts sedz sekundārās juridiskās palīdzības izdevumus 50 % apmērā (atlikušie 50 % ir jāsedz personai pašai). Sekundāro juridisko palīdzību bez maksas ir tiesības saņemt šādām personām neatkarīgi no viņu līdzekļiem un gada ienākumiem: aizdomās turētajiem, apsūdzētām personām vai notiesātajiem krimināllietās, kurās obligāti jāpiedalās aizstāvības advokātam; cietušajiem lietās, kas saistītas ar zaudējumu atlīdzināšanu nozieguma rezultātā, tostarp lietās, kurās par atlīdzības jautājumu jālemj krimināllietas ietvaros; sociālo pabalstu saņēmējiem; personām, kuras uztur sociālās aprūpes iestādes; personām, kurām konstatēta smaga invaliditāte vai kuras atzītas par darbnespējīgām; personām, kuras ir sasniegušas pensijas vecumu un kurām noteiktas īpašas vajadzības; šādu personu aizbildņiem (aizgādņiem), ja juridiskā palīdzība ir nepieciešama, lai pārstāvētu un aizsargātu aizbildnībā (aizgādībā) esošu personu intereses; personām, kuras ir sniegušas pierādījumus (rīkojumu par aresta uzlikšanu īpašumam u. c.) tam, ka objektīvu iemeslu dēļ nevar izmantot savu īpašumu un līdzekļus un tādējādi to īpašums un gada ienākumi, kurus tās var izmantot pēc saviem ieskatiem, nepārsniedz valdības noteikto līmeni attiecībā uz sekundārās juridiskās palīdzības piešķiršanu; personām, kuras cieš no smagas garīgas slimības, ja var tikt apdraudēta to hospitalizācija vai ārstēšana; šādu personu aizbildņiem (aizgādņiem), ja juridiskā palīdzība ir nepieciešama, lai pārstāvētu un aizsargātu šādas personas tiesības un intereses; parādniekiem, ja tiek izvirzīta prasība pret to pēdējo dzīvesvietu, kurā tie dzīvo attiecīgajā brīdī; nepilngadīga bērna vecākiem vai citiem likumīgiem pārstāvjiem, ja prasība ir saistīta ar bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu; nepilngadīgiem bērniem, kuri nav precējušies, kurus tiesa atzinusi par tiesībspējīgiem un rīcībspējīgiem un kuri vērsas tiesā paši konkrētos tiesību aktos noteiktos gadījumos; personām, kuras vēlas tikt atzītas par darbnespējīgām, lietās saistībā ar fiziskas personas atzīšanu par darbnespējīgu; personām, kuras vēlas reģistrēt dzimšanu, un citos gadījumos, kas paredzēti starptautiskos nolīgumos, kurus parakstījusi Lietuvas Republika.

12 No kura brīža tiek uzskatīts, ka prasība ir celta? Vai iestādes sniedz kādu atbildi par to, vai mans prasījums ir vai nav pienācīgi izklāstīts?

Tiesa lems par pieņemamību, izdodot rezolūciju. Šī procedūra tiek uzskatīta par civilietas sākumu. Ja ir kādi trūkumi un persona, kura piedalās lietas izskatīšanā vai ir iesniegusi prasību/procesuālo dokumentu, novērs attiecīgo trūkumu atbilstoši tiesas prasībām un noteiktajiem termiņiem, tiek uzskatīts, ka prasība/dokuments ir iesniegts dienā, kad trūkums ir novērsts. Pretējā gadījumā tiek uzskatīts, ka prasība nav celta, tā kopā ar pielikumiem tiek atdota pieteikuma iesniedzējam, tiesnesim izdodot rīkojumu ne vēlāk kā piecas darbdienu pēc trūkumu novēršanas termiņa beigām.

Prasītājam ir tiesības atcelt savu prasību, ja vien tiesa nav nosūtījusi tās kopiju atbildētājam. Vēlāk prasību var atcelt tikai tad, ja atbildētājs tam piekrīt un prasība tiek atcelta, pirms pirmās instances tiesa pieņem lēmumu.

13 Vai es saņemšu precīzas ziņas par notikumu turpmāko attīstības gaitu (piemēram, laiku, kad man ir jāierodas tiesā)?

Procesā iesaistītās puses par tiesas sēžu norises laiku un vietu vai atsevišķiem procesuāliem pasākumiem tiek informētas ar pavēsti vai tiesas paziņojumu.

Tiesas sēžu grafiks ir pieejams arī internetā Lietuvas tiesu informācijas sistēmā, kurai var piekļūt no Valsts Tiesu administrācijas tīmekļa vietnes.

<http://liteko.teismai.lt/tvarkarasciai/>

Lapa atjaunināta: 21/10/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.